Jaargang 112. Vrijdag, 8 April 1853. No. 2

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

GRONINGEN 2 C.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 11den April 1853, des middags te 12 uur, een der apartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal r den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Gro-gen*, of, bij zijne afwezigheid, door een der LEDEN van de DEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFDIN-NIEUR van den WATERSTAAT in het Eerste Distrikt, onder ere approbatie worden aanbesteed:

Het verbreeden van de legplaats voor hout in de haven buiten Steentilpoort te Groningen.

eze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal ats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de teleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN VE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote rkt; [illegible] bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe ard; bij den kastelein VISSER, in de Zon; bij de wedw. KER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Her-rg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein DDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij de wedw. VAN RTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein KNOL; *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te *Winsum* bij de wedw. ERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN OP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIER- en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HA-HOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. THORST te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaar-; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij kastelein MONKHOST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSE-; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE; te *Veendam* in Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den kastelein DE BOER; *Zuidhorn* in het Gemeentehuis, en te *Noordhorn* bij den elein A. H. WIERINGA.

adere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aange-gd bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den nieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

RONINGEN, 21 Maart 1853.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING
VAN EENE
IEUWE SCHUTSLUIS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *oningen* gedenken, door hunnen GECOMMITTEERDE, bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads enen* en *Ter Apel*, bij enkele inschrijving aan te besteden:

et **BOUWEN** van eene **NIEUWE SCHUT-UIS** in het ***STADS-KANAAL***, in de afdeeling eemd het *Stads Ter-Apeler Kanaal*, nabij den *Schaaps-*, Provincie *Groningen*, Gemeente *Vlagtwedde*, pl. min 0 ellen boven de laatstgebouwde sluis in het *Stads nel Kanaal*.

e gedrukte Voorwaarden, naar welke deze Aanbeste-g zal plaats hebben, alsmede eene daarbij behoorende **TA van gemaakte veranderingen** in *enkele kelen* dier Voorwaarden, liggen op de gewone plaatsen ter [illegible] die vermeld zijn in de voorloopige aankondiging dezer nbesteding, opgenomen in de *Groninger Courant* van 7den en 11den Januarij 1853, no. 2 en 3; terwijl nadere chtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEES-R, bij wien ook de Teekening der Schutsluis voorhanden den Opzigter J. UNIKEN, te *Wildervank*, en den Adsis-J. E. UNIKEN, te *Stads-Kanaal*.

e op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt eenkomstig art. 15 der Voorwaarden, moeten vóór of uiter-op DONDERDAG den 14den April 1853 aan het Raad-worden bezorgd.

opening en de provisionele Toewijzing aan den laagsten rijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar hebben op VRIJDAG den 15den April 1853, des voor-gs te tien uur, in een der Vertrekken van het huis.

RONINGEN, 31 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING
VAN EENE
SLUISWACHTERSWONING.

RGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *ingen* gedenken, door hunnen GECOMMITTEERDE, *nkele inschrijving* aan te besteden:

t **BOUWEN** van eene **SLUISWACHTERS-NING** met **SCHUUR**, op het terrein nabij de e bouwen Schutsluis in het *Stads Ter-Apeler Kanaal*, eer bij den *Schaapsberg*, in de Gemeente *Vlagtwedde*.

Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats , zullen ter lezing liggen: ter STADS SECRETA-en bij de navolgende Kasteleins, als: te *Groningen* in Doelen, bij VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BON-, TEN HAVE, SPINHOFF en de wedw. DE JONGE, al-a de Groote Markt; voorts bij PLAAT in het Blaauwe ard, VISSER in de Zon, de wedw. RASKER, op den an het Ameland, en bij TIDDENS in de Korenbeurs; Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de ; bij MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, VAN WAR-in de *Altena*; te *Zoutkamp* bij KNOL; te *Warfhuizen* wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; *rdendam* in het Gemeentehuis en het Zijlves-is; te *Bedum* bij de wedw. J. J. WEG; te *Appinge-* EVERTS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij TER , HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *Ten* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den AARDER; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *ek* bij BUINING; te *Winschoten* bij de wedw. WISSE-te *Nieuwe Schans* bij SMIT; te *Veendam* in het Ge-tehuis; te *Grijpskerk* bij DE BOER; te *Zuidhorn* bij n OSSENTJUK; te *Wildervank* in het huis Bareveld; *Stads Kanaal* bij den Verlaatsmeester H. SAP; te *de* in het Gemeentehuis, en te *Ter Apel* bij der EUR.

e inlichtingen zijn te bekomen: te *Groningen* ter TARIJ, waar ook de Schetsteekeningen voorhanden *Wildervank* bij den Opzigter J. UNIKEN, en te *anaal* bij den Adsistent-Opzigter J. E. UNIKEN.

op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt omstig art. 28 der Voorwaarden, moeten vóór of op DONDERDAG den 21sten April 1853 aan het UIS worden bezorgd.

ening en de provisionele toewijzing aan den laagsten er, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar hebben op VRIJDAG den 22sten April 1853, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 31 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AFKONDIGING.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne vergadering van den 8sten Januarij 1853, is vastgesteld de volgende **VERORDENING:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gezien het TARIEF voor het Verlaat in het Damsterdiep, vastgesteld bij Raadsbesluit van den 9den September 1843, no. 6, en goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 12den October 1843, no. 84;

Overwegende, dat handel en scheepvaart vorderen, dat [illegible] gewijzigd, in diervoege, dat de daarbij tot dusverre geheven gelden worden verminderd;

Gelet op art. 232, 238, 240 en 254 der Gemeentewet, —

Heeft, onder goedkeuring des Konings, besloten, dat, met **den 1sten Mei 1853**, voor de **DOORVAART** door het **VERLAAT** in het **DAMSTERDIEP** te ***Groningen*** zal worden betaald naar het navolgend **TARIEF:**

1) van een Kof- of Tjalkschip, geladen met Turf uit de markten van de Drentsche Veengenooten (ingevolge Koninklijk Besluit van den 5den April 1817, lett. W) .... ƒ 1—.00.

2) van eene Taasscheschuit met Turf uit bovengenoemde Veenen (ingevolge Koninklijk besluit van den 5den April 1817, lett. W) .. - 0—30.

3) van ieder ander Schip, hetzij Kof- of Tjalkschip, of onder welke benaming het ook mag voorkomen:
geladen, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk,
per zeeton .... - 0—03.
per Nederlandsche of accijnston - 0—02.
ledig, per zeeton .... - 0—01⁵.
per Nederlandsche of accijnston - 0—01.

4) van Hout in vlotten
van ieder Eiken of Greenen Balk ...... - 0—01⁵.
van ieder Vuren Balk .... - 0—00⁷⁵.
van Juffers, Sparren of Deelen, wanneer zij op vlotten liggen, zal niets worden betaald, doch wanneer zij afzonderlijk in vlotten worden doorgevoerd, van iedere lengte .... - 0—20.

5) van ieder Eikenbalk, Molenas, Scheepsmast of Boegspriet afzonderlijk .... - 0—20.

6) van eene ongedekte Praam:
geladen .... - 0—20.
ledig .... - 0—10.

7) van kleine Boeren Melkscheepjes, Jollen, Schouwen en Booten .... - 0—10.
voor eene Boot bij een door het Verlaat varend Schip behoorende zal echter niet afzonderlijk worden betaald, tenzij dezelve geheel of gedeeltelijk is geladen.

8) van eene Trekschuit, en Dorpscheepjes, zoogenaamde Korenfarries:
geladen .... - 0—30.
ledig .... - 0—20.

Van bovenstaande Verlaatsgelden worden vrijgesteld Schepen, die aan de Gemeente toebehoorende, puin of andere materialen voor het onderhoud van wegen en werken dezer Gemeente vervoeren, mits voorzien van een bewijs van den Stads Bouwmeester, alsmede de Schepen, beladen voor onmiddellijke rekening van het Rijk of van de Provincie, en voorzien van een bewijs, door een bevoegd Ambtenaar afgegeven, dat hunne ladingen voor rekening van het Rijk of de Provincie worden vervoerd.

En zal dit Besluit, benevens dat, waarbij de invordering zal worden geregeld, worden voorgedragen aan GEDEPUTEERDE STATEN, binnen den termijn en ten einde als bij art. 233 der Gemeentewet is bepaald.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 8sten Januarij 1853.

De Voorzitter: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

En dat deze Verordening bij Koninklijk besluit van den 10den Februarij 1853, no. 74, is goedgekeurd, onder aanhaling der voorschriften, waarnaar de invordering der bij bovenstaand besluit vastgestelde Verlaatsgelden zal geschieden, welke voorschriften mede in de vergadering van den Raad dezer Gemeente van den 8sten Januarij 1853 zijn vastgesteld invoege als volgt:

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gezien het Raadsbesluit van den 23sten October 1852, no. 8, waarbij, onder goedkeuring des Konings, is vastgesteld een **TARIEF** van **VERLAATSGELDEN** voor de doorvaart door het **VERLAAT** van het **Damsterdiep** te dezer plaatse;

Gelet op artikel 233 en 238 der Gemeentewet, —

Heeft besloten, omtrent de **INVORDERING** van het **VERLAATSGELD**, overeenkomstig het Tarief, bij opgemeld Raadsbesluit goedgekeurd, de volgende **VOORSCHRIFTEN** vast te stellen:

Art. 1. Het Verlaatsgeld bij het Verlaat in het Damsterdiep zal worden verpacht, of door eenen Gaarder geïnd, naarmate de Raad, telken jare, een of ander geraden zal oordeelen.

Art. 2. Het Verlaatsgeld zal aan den Pachter of Gaarder moeten worden betaald vóór dat de Schepen, het Hout of andere voorwerpen, waarvan hetzelve is verschuldigd, worden doorgeschut.

Art. 3. Ingeval van verschil over de toepassing van voormeld Tarief, zal de Pachter of Gaarder zich naar de beslissing van den Burgemeester moeten gedragen.

Art. 4. Ingeval Schepen, Hout of andere voorwerpen mogten zijn doorgeschut, zonder voorafgaande betaling van het daarvoor verschuldigde Verlaatsgeld, en de betaling daarvan ook dan nog wordt geweigerd, zal gehandeld worden overeenkomstig de bepalingen van artikel 258 tot en met 261 der Gemeentewet.

En zal dit Besluit, [illegible] heden, no. 6, aan Heeren GEDEPUTEERDE [illegible] worden voorgedragen.

Gedaan te *Groningen*, [illegible] Raadsvergadering van den 8sten Januarij 1853.

De Voorzitter: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 1sten April 1853.

De Burgemeester: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

SCHIETEN NAAR DE SCHIJF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat, volgens eene bij hen ingekomen missive van den Heer KOLONEL, GARNIZOENS-KOMMANDANT te *Groningen*, van den 2den dezer, de OEFENINGEN in het **SCHIETEN** naar de **SCHIJF** op HEDEN, op de daartoe bestemde plaats, een' aanvang zullen nemen, en wel op ALLE WERKDAGEN, van 's morgens *zes* uur af.

GRONINGEN, 4 April 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* hebben het noodig geoordeeld, de Ingezetenen te herinneren, gelijk geschiedt bij deze, dat zij, volgens het bepaalde bij art. 77 van het Reglement van Politie in deze Stad, verpligt zijn, om elk jaar, in den loop der maand April te doen **SCHOONMAKEN** de **WANDEN**, welke tusschen de **Huizen** en **Erven** zijn, en tevens strekken tot eene **Uitwatering**; — en wordt mitsdien een ieder, wien zulks aangaat, bij deze gewaarschuwd, om te zorgen, dat zulks, voor zoo verre zijn erf betreft, **voor het einde der maand April** geschiede.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 7den April 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatien de Vita.

Wordt bekend gemaakt, dat tot het afgeven der ATTESTATIËN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten April 1853 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 10 tot 1 uur, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, benevens GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG den 7den en 8sten April 1853; en

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 9den April 1853.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 9den April 1853, des voormiddags te 11½ uur.

De **BETAALMEESTER** in de Arrondissementen *Groningen* en *Middelstum* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de Pensioenen ten laste van het Rijk, loopende over de drie eerste maanden dezes jaars.

GRONINGEN, 4 April 1853. RENGERS.

Naar aanleiding van eene bij de KAMER van *KOOPHANDEL* en *FABRIJKEN* te *Groningen*, van de HOOGE REGERING ontvangene mededeeling, over het **gevaar verbonden aan de tegenwoordige wijze van verzendingen van LUCIFERS**, vestigt zij mits deze de aandacht van den **Handel** en de **Reederijen** op dit onderwerp, onder bijvoeging, dat zoodanig gevaar alleen kan voorkomen worden, door voor de **verzending van LUCIFERS hermetisch gesloten BLIKKEN KISTEN** te gebruiken.

De Kamer voornoemd,
Uit haren naam:
C. M. NAP, *Voorz.*
B. TELLEGEN, *Secr.*

INGEZONDEN STUKKEN.

Nog iets over de Muzijk der Schutterij.

Ook wij vernamen het gevraagde en bekomen ontslag van eenige muzikanten der schutterij, zoo mede dat bij den kommandant van het bataljon het voornemen bestond om het muzijkkorps te ontbinden en een korps hoornblazers daarvoor in de plaats op te rigten. Een ieder, die met het ware of liever gewone effect van een korps hoornblazers bekend is, en die daarenboven nog eenige bevoegdheid bezit om in muzikaal opzigt daarover te kunnen oordeelen, mede met het oog op het hier bestaand orkest, kon zulk een voornemen niet dan verkeerd noemen, en eene zoodanige vervanging van het te ontbinden muzijkkorps ten hoogste afkeuren, doch is de vrees daaromtrent geweken, daar, zoo wij vernamen, het muzijkkorps voor het grootste gedeelte is blijven bestaan of zoo men wil nieuw is opgerigt.

Niet zoo gaaf echter willen wij toegestemd hebben, dat ieder, die met ons orkest wel eens heeft te doen gehad, weet, dat ook in dezen het spreekwoord dikwijls van toepassing is: „met kwade honden is het slecht hazen vangen", althans ons, die meermalen met ons orkest te doen hebben gehad, is die ondervinding niet te beurt gevallen; integendeel (om ook eens een spreekwoord te gebruiken), wij hebben telkens bewaarheid gevonden „een goed woord vindt eene goede plaats"; maar het zal er wel veelal op aan komen hoe men de menschen behandelt. Het oordeel van kwaden en goeden onder hen kan dan ook al zeer verschillend wezen al naar het standpunt waarvan men de zaak beziet, b.v. van billijke erkenning der door hen gepresteerde diensten, of het tegenovergestelde daarvan.

Gaarne gelooven wij dat de ondervinding, die de majoor-kommandant der schutterij in de kwestie met die muzikanten heeft opgedaan, alles behalve aangenaam voor hem, evenmin als voor de muzikanten, zal geweest zijn; doch het nut van die ondervinding aan weerszijden willen wij niet ontkend hebben.

Van vooruitgang van ons orkest *in de laatste jaren* kan geen sprake zijn; ja eerder van het tegendeel; en hoewel het nut van veelvuldige repetitiën en de begunstiging der societeit „de Harmonie" niet valt te ontkennen, moet echter, zoo wij vermeenen, de eigenlijke band, die het muzijkkorps te zamen houdt, van geheel iets anders uitgaan; en beiden, vooruitgang en onderlinge band, moeten voor een zeer groot gedeelte de gevolgen zijn van eene en dezelfde oorzaak. Het is hier de plaats niet om daarover in beschouwingen te treden, te meer, daar diegenen, welke der zake kundig zijn, wel weten waar die oorzaak te zoeken is, terwijl het voor het algemeen van minder of geen belang is.

Ontegenzeggelijk is het, zoo in het welbegrepen belang der concerten als dat der muzikanten, te hopen, dat het muzijkkorps op den duur blijve bestaan; doch hoe waar het tevens ook moge zijn, dat eene stad als Groningen een goed orkest dient te hebben, even goed heeft de onder-

vindingen sedert jaren bewezen, dat het grootste gedeelte der leden van dit orkest, als zoodanig alleen, hun bestaan hier niet kunnen vinden; zoodat zij dus het een of ander beroep daarbij moeten uitoefenen, hetwelk mede een beletsel tegen den vooruitgang oplevert; laat staan dat men er virtuositeit van verwachten kan; en hoe nuttig en noodig de algemeene samenwerking in dezen ook moge zijn, deze alleen zal niet tot het voorgestelde doel, namelijk de verbetering van het orkest, kunnen leiden; daartoe zullen nog andere hefboomen, andere dingen mede moeten werken en bijdragen; maar ook daartegen bestaan wederom groote en gegronde bezwaren, zoodat men maar blijde moet zijn met, en trachten te behouden, wat men heeft.

Wanneer men dan nu de nuttigheid van veelvuldige repetitien en de begunstiging van de societeit „de Harmonie" als noodzakelijk tot dit bestaan blijven, en zoo mogelijk de vooruitgang van het orkest alhier, als onder de middelen van samenwerking tot dat doel, erkent te zijn begrepen hoeveel noodzakelijker is het dan nog niet, om ten minste alle die krachten, welke men nog bezit, tot dat doel bij elkander te houden, en niet door afzondering en uitsluiting van enkelen en wel van de meest bruikbare leden van het orkest, tot de verzwakking en misschien wel tot de ontbinding van hetzelve mede te werken.

Ook een dilettant.

Den Armen zult gij wat laten.
Lev. 23.

Het is een treurig verschijnsel, dat het Pauperisme zoo snel toeneemt, dat, ofschoon men in 1800 slechts 200,000 bedeelden had, dit getal in 1842 tot 635,290 geklommen is, en nog dagelijks toeneemt.

Gelukkig, dat beproeving tot ontwikkeling leidt.

Hier en elders, ja schier in alle plaatsen van Nederland, vormen zich commissiën, met het weldadig doel om, zoo mogelijk, de toenemende armoede te weren. Zij zoeken de oorzaken weg te nemen, en peinzen op middelen, om de arbeidende volksklasse zoo niet geheel, dan toch zoo veel mogelijk voor gebrek te bewaren.

Algemeen komen zij overeen, dat de nijverheid, vooral in steden, het eerste en krachtigste middel hiertoe is. En waarlijk, arbeid, een onbekrompen beloonde arbeid is het éénigste middel om zedelijkheid en stoffelijke welvaart te bevorderen. Wij zeggen met nadruk, *onbekrompen beloonde* arbeid, omdat de knechten door vele meesters zoo karig beloond worden, dat deze, ten koste van gene, spoedig den naam van welgesteld, zoo niet rijk, niet kan ontzegd worden. Dit kwaad is echter te personeel, om zulks in bepaalden tijd geheel te doen ophouden.

Een ander onkruid groeit echter op den akker, dat met een' goeden wil geheel kan uitgeroeid en waarvan de grond geheel gezuiverd kan worden.

Wij bedoelen den gedurigen, ja onophoudelijken invoer van gemaakte goederen, hetwelk nu weder het geval is bij den logementhouder v. d. Laan, waar een legio schoenen, laarzen, pantoffels, enz. enz. tot aanmerkelijk verminderde prijzen zijn uitgestald.

Maar, vraagt men, hoe is dit kwaad te verhelpen, daar de wet zulks toelaat, ja bevordert, door aan een ieder uit andere provinciën, waar de levensbehoeften beterkoop, de uitgaven merkelijk minder en de werkloonen veel lager zijn, patenten af te geven? Wel, het middel ligt voor de hand. De aanzienlijken en gegoeden verbinden zich, om er niet van te koopen en het onkruid is verdwenen.

Immers, men koopt tot dus verre, ja, doet een' opslag voor een geheel jaar van goederen, die, zoo ze hier vervaardigd worden, aan vele handen werk, aan vele monden brood zullen verschaffen.

Hoe vele meesters zullen nu reeds, en nog meer tegen en in den winter hunne knechten naar de armenkassen verwijzen, nu zij geen werk verschaffen kunnen.

Wij herhalen met nadruk: *Laat den armen ook wat.*

W.

Letternieuws.

Drenthina, Drentsche Volks-Almanak voor 1853, *te Assen*, bij J. A. Willinge Gratama.

Deze Almanak is in klein octavo gedrukt, en bevat behalve de *Inleiding* en *Kalender*, VIII en 100 bladzijden druks (zeer compres).

In den *Kalender* zijn de *jaarmarkten* in Drenthe en nabij gelegene plaatsen zoo naauwkeurig mogelijk opgegeven.

Achter den Kalender bevinden zich opgaven van *zons- en maansverduisteringen*, van de *weekmarkten* zoo in die Provincie als van die in de plaatsen, waarbij men in dat gewest kan geacht worden belang te hebben, van de *tafel* van den aanvang van den *Joodschen Sabbath*, en van de *stoombooten*, *trek-* en *veerschepen*, *diligences* en *vrachtwagens*.

Het Mengelwerk bevat Proza: De Jalousie, van dr. J. J. Woltersom, te Arnhem; Drentsche Munt, van prof. P. O. van der Chijs, te Leiden; de Tuchthuispreker, van B. te S.; Peelo, van S. G., te A.; Over den gouden Halsband, gevonden te Beilen, van dr. L. J. F. Janssen, te Leiden; Landdagen in Drenthe, van S. G., te A.; Poezy: Het Hunnebed te Borger, van W. Seijmour Mulder, te Borger; den Koning Willem II toegezongen, van ds. Lesturgeon; Onbestendigheid, van een' ongenoemde; Moed, van J. Chr. Gewin; Tollenaarsklagt en de Vlugtigheid des tijds, van U. P. Goudschaal, te Scheemda; 't Roosje en Wie verdient de voorkeur? van Z. te B.; Wij worden oud, van R. C. H. Römer; Maria Magdalena, van dr. N. H. Tatum Zubli en Aan het Verleden, van S. J. Moscoviter.

Het overige van het boekske wordt door den *Drentschen Regerings-Almanak* ingenomen, waardoor in eene bestaande behoefte wordt voorzien.

De prijs van dezen Almanak is ingenaaid *f* 1.10, in linnen band met stempels *f* 1.60, en ingebonden met verguld op snee *f* 2.60.

Met genoegen kondigen wij de uitgave aan van de eerste afdeeling van Ch. Delaunay's *allereerste gronden der Practische en Theoretische Mechanica*, door F. A. T. Delprat, kapitein der artillerie, waarvan, naar wij vernemen, de tweede afdeeling ter pers is en spoedig zal volgen. — Het Koninklijk Instituut van Ingeniers heeft er, bij missive van den 4den Maart 1853, no. 229, zijne goedkeuring aan gehecht, en zijne aanbeveling, aan de uitgevers, waar het noodig mogt wezen, toegezegd. Reeds op verscheidene gymnasiën, industrie- en kostscholen is het ingevoerd; terwijl het, uit hoofde van den algemeenen en zakelijken inhoud, bijzonder geschikt is voor architecten, horologiemakers, fabrikanten, beambten bij de spoorwegen, molenaars, handwerkslieden, enz. in 't kort voor allen, die, hetzij als uitspanning, hetzij ten gevolge van de betrekking, waarin zij geplaatst zijn, de zamenstelling der werktuigen, de krachten, waardoor deze gedreven worden, en de vruchten, die men er van verwachten kan, willen leeren kennen en, op wetenschappelijke gronden, beoefenen, zonder daarom genoodzaakt te zijn dieper in de kennis der wiskunde door te dringen, dan, in den tegenwoordigen tijd, op alle scholen onderwezen wordt. Alle onderwerpen zijn opgehelderd door een groot aantal uitvoerig bewerkte houtgravuren, die tusschen den tekst zijn geplaatst.

PROGRAMMA
van het achtste Landhuishoudkundig Congres, te *Alkmaar*, 1853.

Dingsdag den 21sten Junij, 's namiddags te 6 uur, eerste vergadering der afdeelingen, en bijeenkomst van de commissiën in de lokalen door het bestuur aan te wijzen.

Woensdag den 22sten Junij, 's voormiddags te 9 uur, vergadering der afdeelingen; te 11 uur opening van het Congres in de *Kapelkerk*, en begin der werkzaamheden.

Donderdag den 23sten Junij, 's voormiddags te 9 uur, vergadering van de afdeelingen.

Vrijdag den 24sten Junij, 's voormiddags te 9 uur, vergadering der afdeelingen; te 10½ uur vergadering van het Congres, voortzetting der werkzaamheden.

Zaturdag den 25sten Junij, 's voormiddags te 10 uur, vergadering der afdeelingen; te 12 uur, vergadering van het Congres; sluiting.

Orde der Werkzaamheden.

I. Mededeeling van ingekomen stukken.

II. Rapporten en mededeelingen, naar aanleiding van het bepaalde op vorige Congressen.

a. Aanvullingen van het rapport der commissie voor de reglementen op de hengstenkeuren. (Verslag van het IIde Congres, blz. 108; IIIde 57—64; IVde 86—88; Vde 43—45; VIde 35, 50, 171; VIIde 45, 58—59, 79—87).

b. Rapport der commissie over de ontveeningen en den turfaccijns als bezwaar daartegen. (Verslag IIIde Congres, 127—129; IVde, 115, 193—204; Vde, 52—56, 101; VIde, 35 en 36; VII, 59—61).

c. Rapport der commissie tot onderzoek van de wetgeving, betreffende gemeenschappelijke werken tot verbetering van den bodem, droogmakingen, enz. (Verslag IIIde Congres, 131—133; IVde, 115—152; Vde, 56, 57 en 101; VIde, 36; VIIde, 61—63, 113).

d. Rapport der commissie van onderzoek der middelen, om te geraken tot eene verbeterde inrigting der zwengelkooijen, enz. (Verslag Ve Congres, 105; VIe, 76, 176—184; VIIde, 70).

e. Rapport der commissie tot onderzoek van de vraag: „wat wetenschap en ondervinding mogten hebben geleerd, ten opzigte der kenmerken van en vereischten tot bedijkbaarheid van schorren en andere aanwassen, waar eb en vloed gaan." (Verslag VIde Congres, 50—52; VIIde, 72—75, 127—138).

f. Rapport der commissie tot onderzoek van de vraag: „welke beginselen behooren bij het scheuren van nieuw ingedijkte zoute schorren en slibgronden in acht genomen te worden?" (Verslag VIde Congres, 7 en 79; VIIde, 75, 88—91).

g. Berigten over den zedelijken en materiëlen toestand der arbeidende bevolking ten platten lande, en de middelen om dien zooveel mogelijk te verbeteren. (Verslag IVde Congres, 278—280; Vde, 91—101; VIde, 44, 130, 163; VIIde, 70).

h. Rapport der commissie tot beraming van een definitief plan omtrent een *Archief der Congressen.* (Verslag VIIde Congres, bl. 46 en 47, in verband met Verslag VIde Congres, 26—28).

i. Rapport der commissie tot onderzoek van het wenschelijke der benoeming van ingenieurs van den landbouw. (Verslag VIIde Congres, bl. 93, 110—111, 113, 128).

k. Berigten omtrent de inënting van het Rundvee, als middel tegen de longziekte. (Verslag VIIde Congres, 161—165, 185—189).

l. Berigten omtrent proeven, genomen met droogduikers (*drains*) (Verslag VIIde Congres, bl. 157 en 158).

III. Bepaling van de *plaats* waar, en den *tijd* waarop het volgend Congres zal worden gehouden.

IV. Verzoek aan hen, die in de volgende vergadering iets wenschen voor te stellen, om het onderwerp daarvan, den dag te voren aan den Secretaris op te geven.

V. Berigten omtrent *a.* den toestand der veldgewassen, *b.* buitengewone verschijnselen te dien aanzien, *c.* buitengewone verschijnselen nopens den staat van de veeteelt, *d.* de zuivelbereiding en het kaasgemaak.

VI. Mededeelingen omtrent den uitslag der werkzaamheden in de afdeelingen.

VII. Benoeming der leden van het bestuur voor het IXe Congres.

VIII. Voorstellen van het bestuur en nieuwe punten van behandeling.

IX. Sluiting van het Congres.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

De laatste berigten uit Konstantinopel, zijn van den 24sten en 28sten Maart. Die van den 24sten Maart luiden als volgt:

Over den staat van zaken alhier blijft nog steeds dezelfde geheimzinnige sluijer hangen. Velerlei geruchten zijn in omloop, als onder anderen, dat prins *Menzikoff* volhardt bij zijnen eisch, om regtstreeks met den Sultan, in een geheim gehoor, te onderhandelen. Deze echter zou dit weigeren en niets willen doen zonder medewerking en raadgeving van den Divan.

Verscheidene personen, tot het Russische gezantschap behoorende, zijn op uitdrukkelijke bevelen, uit Petersburg ontvangen, naar Odessa teruggekeerd.

De ongerustheid blijft hier nog steeds zeer levendig.

De berigten van den 28sten behelzen het volgende: „*Menzikoff* heeft van den grootvizier geruststellende verzekeringen ontvangen, betreffende de beoogde overeenkomst. Voortaan zal het aan *Menzikoff* vergund zijn, om in het serail audientie te bekomen, zonder daartoe aangediend te worden.

„De vice-admiraal *Korniloff* begeeft zich naar Sebastopol, ten einde, zoo men meent, aan het Russische leger den last te brengen, om terug te trekken. *Faud Bey* begeeft zich naar Parijs wegens financiële aangelegenheden. De firman betreffende de bank is uitgevaardigd."

— De Sultan heeft, om den Koning van Pruissen een blijk van zijne vriendschap te geven, aan de Protestantsche en Katholijke Europeërs in Pera een stuk gronds van 40,000 voet omvang geschonken, om tot begraafplaats te dienen.

ZWITSERLAND.

Gisteren, Woensdag den 6den April, is te Bern het berigt ontvangen, dat de maarschalk *Radetzky* van Weenen de magtiging heeft ontvangen, om regtstreeks met den kolonel *Bourgeois*, den Zwitserschen commissaris in Tessino, te onderhandelen.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Berlijn, van den 4den April, heeft de onderteekening der akten van het nieuwe Duitsche tolverdrag dien avond namens al de staten, die tot dat verdrag toegetreden zijn, plaats gehad. De aanwezige gevolmagtigden hadden daartoe bereids allen de vereischte volmagten ontvangen.

— Van het komplot te Berlijn is weinig meer uitgelekt; gelijk men weet, had het vertakkingen o. a. te Bremen en te Hamburg. Uit deze laatste plaats schrijft men, dat er een Pruissische kommissaris was aangekomen, doch dat er nog geene arrestatiën hadden plaats gehad. Ook hadden de strenge huiszoekingen geene uit Engeland ingevoerde revolutionaire geschriften opgeleverd. Te Rostock in het Mecklenburgsche daarentegen, had men belangrijke geschriften, wapenen en krijgsbehoeften ontdekt, en de zaak scheen in dit hertogdom hoogst gewigtig te zullen worden. Men verwachtte talrijke arrestatiën onder de toongevers der demokratische partij.

— De hondenbelasting te Berlijn, die in 1830 10,000 thaler opbragt, is thans gestegen tot 25,000 thaler. Het getal honden in die stad is 10,500, waaronder 1600 onbelaste.

— Te Munchen hebben zeer veel huiszoekingen plaats gehad, bij voormalige leden der Duitsch-Katholijke gemeente. Onder de in beslag genomen voorwerpen bevinden zich portretten van *Ronge*.

— Den 31sten Maart heeft te Weenen de executie plaats gehad van een jongen Hongaar, genoemd *Cesare von Bezard*, leeraar in de werktuigkunde bij de polytechnische school. Volgens zijne bekentenis, heeft hij met *Kossuth* in betrekking gestaan en alles aangewend, om een opstand in die stad te weeg te brengen. Hij heeft ook eene helsche machine vervaardigd, voor het oogenblik, dat de muiterij zou losbarsten. Voor dit geval was hij door het demokratisch comité te Londen, als het hoofd van de politieke aangelegenheden, te Weenen aangewezen. — Zijn medepligtige, de luitenant *Johann May*, tot dezelfde straf veroordeeld, heeft zich door zelfmoord daaraan onttrokken.

— Vorst *Ghika*, hospodar van Moldavië, is uit wanhoop dat het hem ondoenlijk was de zedelijkheid zijner onderhoorigen te verbeteren, krankzinnig geworden. Hij was na[…] tot de overtuiging gekomen, dat niet alleen onderge[…] ambtenaren en leden zijner eigene familie, maar zelfs ministers aan diefstallen en vervalsching van openbare [...]ken schuldig waren.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 4 April.

Op de Clyde zijn tegenwoordig 100 meest stoomsch[…] in aanbouw, van welke niet meer dan 6 uit hout bes[…] al de andere worden uit ijzer zamengesteld. De geza[…] lijke inhoud is 60,000 tonnen en de waarde van al die sch[…] zal niet veel minder dan 2,000,000 £ bedragen.

— Uit een officiëel stuk blijkt, dat gedurende de zes […] maanden van 1852, op de spoorwegen van Groot-Brit[…] en Ierland, ten gevolge van ongelukken, 85 personen ge[…] en 99 gekwetst werden; en wel 1 reiziger gedood en 56 […]kwetst door oorzaken onafhankelijk van hunnen wil; 10 […]zigers gedood en 5 gekwetst door hunne eigene schuld […] spoorweg-beambten gedood en 28 gekwetst door oorz[…] buiten hen; 23 dier beambten gedood en 7 gekwetst […] hunne eigene onvoorzigtigheid; 23 personen, behalve de […]zigers en de beambten, gedood en 8 gekwetst, bij het […]gaan der baan. Het getal der gedurende genoemd tij[…] vervoerde reizigers is 39,249,605.

Van den 5den. In het Lagerhuis heeft gisteren avon[…] heer *Campbell* het ministerie zeer heftig geïnterpelle[…] wegens het adres, dat dezer dagen door eene Engelsch[…]putatie aan den Keizer der Franschen was aangeboden. […] zag daarin eene schending van het internationale regt, […] beschouwde, wat de beginselen betreft, die manifestatiën […] denzelfden aard als het in der tijd door eene Iersche d[…]tatie aan het voorloopige Fransch gouvernement aangeb[…] adres. Lord *Clarendon*, de minister van buitenlandsche […]ken, antwoordde hierop, dat hij de geheele zaak als […] niet zoo groot gewigt beschouwde en dat de rege[…] ook geene andere maatregelen gemeend heeft te moete[…] men, dan aan lord *Cowley*, den Engelschen gezant te […]rijs, de vergunning te weigeren om bij de ontvangst […] deputatie op de Tuilerieën tegenwoordig te zijn.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoeg*[…]

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 5 April. Heden is alhier voor de stad gearrive[…] het nieuwgebouwde schoonerschip Orion, kapit. *J. J. Boiten*, […] Veendam, gebouwd bij *P. Rozjaar*, te Veendam.

Vertrokken den 5 Maart, de nieuwgebouwde schooner-g[…] Gezusters Boll, kapit. *A. H. Engelsman*, van Veendam, g[…]tineerd met haver naar Londen; dezelve is den volgenden […] door de sleepboot naar de Zoutkamp gebragt.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 April, kapit. *Bakker* de […]vaart, van Livorno; *Steffens* Johannes, van Bordeaux; *Eelsi*[…] Jonge Johannes, van Londen; den 4den *Lukkien* Margaretha […]helmina, van Holbeck; den 5den *Dijkstra* Geertina, van Breme[…] Te Texel den 2 April, *Kamerama* Eendragt en *van der W*[…] Vrouw Dieuwke, beide van Londen; den 3den *Gorter* Sne[…] en *Zeijlstra* Anna Maria Henriette, beide van Suriname en […] vertrokken den 10 Febr.; *Staal* Tjadda en *Rink* Fijn Nijver[…] beide van Bordeaux, de laatste met verlies van den stuur[…] *Kuipers* Bertha, van Cardiff; den 4den *Franken* Goede Ver[…]ting, van Saramacca; *Huisman* Edzard, van Alexandria; *Velt*[…]gelina, van Odessa; *Karssens* Gustaaf Willem, van Lissabon. […] Helvoet den 2 April, *van Houten* Argus, van Nantes; den […] den *Brooms* Verwisseling, van Villanova. — Te Brielle den 3 A[…] *Lever* Eisina Engelina, van Newcastle. — Te Brouwershaven […] 2 April, *van der Linden* Padang, van Batavia en *Gortmans* […]rina Maria, van Padang, beide naar Rotterdam. — Te Vlissi[…] den 3 April, *Wortelboer* Amsterdam, van Bayonne; den 3den […]*tekos* Jonge Lucas, van Bayonne; *Mulder* Marchina Catharina, […] Livorno. — Te Suriname den 23 Maart, *Nenneboog* Zeester […] 25sten *Driest* Jan Visser, den 1 Maart *Schoe* Amicitia en […] *Hilbrands* Anna, den 2den *Peters* en den 3den *Janten* Cuba […] 6 van Amsterdam. — Te Akyab den 9 Febr., *Visser* Hester […] Amsterdam, 119 dagen reis. — Te Point de Galle den 19 […] *Zeeman* Twee Gebroeders en den 25sten *Carst* Tweeling Zu[…] beide van Swansea. — Te Laguaira den 4 Maart, *Doekes* N[…] van Rotterdam. — Te Odessa den 18 Maart, *Zeeman* Sara […] Newcastle; den 19den *Bakker* Jacoba, van Rotterdam. — Te […]seille den 31 Maart, *Bazewinkel* Johanna Petronella, van Card[…] Te Warren Point den 31 Maart, *Kwint* Hendrika Gesina, […]terdam. — Te Londen den 2 April, *Hoekstra* Palembang, van […]sterdam. — Bij Beachy Head den 1 April, *Bruijn* Lucretia, van […] […]truida, van Londen naar Syra. — Te Falmouth den 3 April […] *Klasen* Antje, van Alsasua; *Sap* Gesina Reina, van Triest. […] Liverpool den 31 Maart, *de Boer* Henrica, van Amsterdam. […] Queenstown den 31 Maart, *Sissingh* Admiraal de Winter, […] Galatz. — Te Dublin den 30 Maart, *de Boer* Vriendschap, […] Amsterdam; *Muije* Charlotte, van Ostende. — Te Grangemout[…] 1 April, *Puister* Rieka en *de Jonge* Castor, beide van Dunde[…] Te Kirkaldy den 31 Maart, *Douwes* Harmonie, van Rotterde[…] Te Hull den 31 Maart, *Veldhuis* Vrouw Maria, van Zwolle […] 1 April *Oostra* Margaretha Hillechiena, van Groningen. […] Hamburg den 2 April, kapit. *Bloak* Jantina, van Amsterdam […] 3den *Visser* Anna Sophia, van Gent; *de Boer* Aurora en C[…] Abeldina, beide van Amsterdam; *Carsten* Anna Maria, van […] linessiel; *Schoon* Maria, van Sunderland, *Kuiper* Gesina […] Gent; *Tap* Maria Beerta, van Lissabon; *Pekelder* Jacobus […]nis, van Aberdour; *Altona* Hendrika Margaretha, van Opo[…] Op de Elve den 1 April, *Peper* Annegina, van Charlestow[…] 2den *Willinga* Catharina, van Amsterdam; *Lovius* Waaksaa[…] van Cardiff; *Smit* Hendrika Margaretha, van Porto. — Te […]haven den 1 April, *Imken* Anna Margaretha, van Varel […] Alida, van Agger-Kanaal. — Te Altona den 3 April, *de* […] Clara Catharina, van Londen. — Te Brunshausen gepasseerd […] April, *Joosten* Hendrika en *Esbra* Elisabeth, beide van Ams[…]

Binnengekomen te Texel den 5 Maart, kapit. *Hazewinkel* […] van Nes, van Samarang; *Kleijninga* Maria Lucretia, van […] *Schaap* Bernhard en Elise, van Newcastle. — In het Vlie […] April, *van Peer* Aukjen, van Grimsbij. — Te Antwerpen […] April, *Sap* Gezina Reina, van Triest. — Te Londen den 4 […] *Colle* Jonge Pieter, van Groningen; *Hostjer* Geertruida Lamme[…] van Amsterdam; *Oldenburger* Gustaaf van Seville. — Bij Du[…] den 2 April, *de Wilde* Tonia, van Newcastle. — Te Deal […] April, *Venster* Bernardus, van Amsterdam naar Corfe; *Smi*[…] […]ronne, van Amsterdam naar Marseille. — Bij Deal den 31 […] *Boer* Verwachting, van Harlingen naar Rodon. — Te […] 2 April, *Wilmink* Hermanna Wilmink, van Rotterdam naar Dub[…] Te Liverpool den 3 April, *Rolffsema* Jonge Jan, van Mar[…] *de Haan* Mercurius, van Dordrecht; *Garrels* Henrica Christin[…] […]rogheda. — Te Sunderland den 31 Maart, *Woudstra* Vrien[…] van Rotterdam. — Te Harwich den 3 April, *Meijer* Wilh[…] van Groningen naar Londen. — Bij Southwold den 2 April, […]*terborg* Fokkiena, van Groningen naar Southampton; *Drent* […] Catharina en *Waterborg* Karsina, beide van Groningen naar […]den. — Te Lissabon den 23 Maart, *Puister* Fenneguina, van C[…] *Hoekstra* Eendragt, van Swansea; den 24sten *Jager* Zwaan[…] […]sabeth, van Newport; den 27sten *van Vliet* Vereeniging, van […]dingen. — Te Gibraltar den 15 Maart, *de Jonge* Fenneguina […]tina, van Lissabon, den 19den dito naar Malta uitgeklaard. […] Galatz den 20 Maart, *Zeilinga* Agatha, van Amsterdam; […] Antje Jansen, van Londen. — Te Trinidad den 27 Febr. […] *Calker* Christina Jacoba, van Londen. — Te Singapore den 15 […] *Jaski* Catharina Johanna, van Batavia.

In lading te Liverpool den 31 Maart, kapit. *Lodewijks* J[…] naar Harlingen; *Brouwer* Aurora en *de Grooth* Margrietha […] beide naar Nerva; *Breeland* Ida Reina en *Berg* Twee Gebr[…] beide naar Riga; den 2 April, *de Jonge* Arentina Jacoba, naar […] Zeilklaar te Helsingör den 26 Maart, kapit. *de Jonge* […] Lemke, van Wismar naar Leith, met zwten.

Zeilklaar te Demerarij den 8 Maart, kapit. *Wijgers* A[…] naar Londen. — Te Londen den 2 April, *Schuring* Hillegia[…] Koningsbergen.

Vertrokken van Amsterdam den 2 April, kapit. *Albers* […] naar Harburg; *Forma jr.* Jantje, naar Leer; den 3den […] Arjen Brouwer, naar Venetiën; *Mooij* Tiesiina, *Schaap* […] en *Fokkes* Gebroeders Fokkes, alle 3 naar Dantzig; *Broun* […] Genoegen, naar Stettin; *de Vries* Anna Sophia, naar H[…] den 5den *de Boer* Jonkvrouw Geertrui, naar Konstantinopel[…] Tweelingen Daniel en Wilco, naar Noorwegen. — Uit het […] 2 April, *Dokter* Anna en Wilman, naar Stettin; *Zeilinga* […] *Riepma* Agatha, beide naar Noorwegen; *Smit* Morgenster […] Geziena, *Kramer* Resina en *Banting* Marchiena, alle 4 naar […]burg; den 3den *Oostervink* Pieter, naar Osterrisöer; *Hazelhof* […] naar Rendsburg; *Lukens* Gezina Johanna, op avontuur. […] Helvoet den 3 April, *Bijkens* Jantina Annechina, naar New[…] Van Maassluis den 3 April, *Pronk* Roelina Oostra, naar […]burg. *Tolner* Courier, op avontuur. — Van Hong Kong […] Febr., *van der Wall* Cornelis Smit, naar Batavia. — Van […] den 16 Maart, *Smit* Arendina, naar Ancona. — Van Sur[…] den 19 Febr., *Meijer* Antonia en Eugenie en den 2 M[…] *Groot* Jacoba, beide naar Amsterdam. — Van Marseille […] Maart, *Klein* Concordia, naar Falmouth. — Van Cardiff

... Maart, *de Wit* Aurora, naar Emden. — Van Grimsby den 31 Maart, *de Haan* Reina, naar Roquetas; *van Peer* Aukjen, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 3 April, *Smit* Maria, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 31 Maart, kapit. *Eckhoff* Gesina en *Eckhoff* Rodina, beide naar Newcastle; *Goert (Zuidinga?)* Froukina Spoelstra, naar Peterhead; *Peters* Annette, naar Husum; ... Jacoba Gezina, naar Amsterdam. — Van Varel den 31 Maart, *Kramer* Agatha Jacomina, naar Bremen en Stettin.

Vertrokken van Palermo den 18 Maart, kapit. *Gnodde* Jonge Walraven, naar Liverpool. — Van Belfast den 2 April, *Visser* Johanna Petronella en *Nienhof* Jacoba Catharina, beide naar Liverpool. — Van Falmouth den 1 April, *Klasen* Antje, naar Stettin.

ZOUTKAMP, 6 April. Vertrokken den 4 Maart, kapit. *Gnodde* de Jonge Jan, naar Bremen.

Zeilklaar den 5 April, kapit. *Reijer* Janeje Hillegonda, naar Newcastle; den 6den *Mulder* de Goede Verwachting, n. Harburg.

DELFZIJL, 6 April. Binnengekomen den 4 April, kapit. *Molenkamp* Aaltje, van Leer; den 5den *Barghoorn* Vrouw Trientje, van Emden; *Datema* Magrieta Hendrika, van Bremen naar Amsterdam.

Vertrokken den 3 April, kapit. *Speelman* de Vrouw Geerdina, van Amsterdam naar Weener; *Kat* Stad Emden, van Amsterdam naar Emden; *Medder* Onrust en *Minholst* Imalina, beide van Amsterdam naar Leer; den 4den *de Vries* de Vijf Gezusters, van Amsterdam naar Bremen; *Prins* de Weldaad en *Koops* Vrouw Grietje, beide naar Hamburg; *Sterenborg* de Vriendschap, *Pott* de Hoop, *de Cock* Hillechiena en *Ugen* Anna Sieberdina, alle 4 naar Noorwegen; den 5den *van Dijk* Eva Hinderika en *Stuitje* Catharina, beide van Londen naar Stettin; den 6den *van Wattum* Henderika en *Wilkens* Alberdina, beide naar Noorwegen; *Bakker* Henderika Jacomina, naar de Eems; *Kuipers* Maria, verzeild naar Leeuwarden om eene lading in te nemen.

OOSTMAHORN, 6 April. Ter rede gearriveerd den 4 April, kapit. *Dirks* Fenna, van Embden naar Amsterdam.

Vertrokken den 4 April, kapit. *Gnodde* de Jonge Jan, van Groningen naar Norden.

Zeilklaar den 4 April, kapit. *Nieting* Catharina en *Haverschmidt* Nicolaas Theodorus, beide naar Noorwegen; den 6den *Groenewold* de Vrouw Magretha, naar Neumuhlen; *Visser* Hillegonda Maria, naar Noorwegen, alle 4 van Dockum.

AMSTERDAM, 5 April. Het schip Agneta Juliana, kapit. *de Haan*, van Seville naar Londen, den 28sten Maart te Plymouth binnengeloopen, is den 31sten dito, in een' zwaren orkaan, door de brik Emma aangedreven, en heeft daardoor zware schade bekomen.

VLISSINGEN, 4 April. Op de bank de Kloot is gezonken eene tjalk, genaamd *Twee Gebroeders*, komende van Gend en beladen met steenkolen, vermoedelijk varende onder Nederlandsche vlag; men vreest dat het volk daarbij zal zijn omgekomen.

Te Altona zijn in 1852 aangekomen 2008 schepen met lading en 235 in ballast, te zamen 2243, waaronder 16 schepen onder Nederlandsche vlag.

RAMSGATE, 3 April. Het schip Vrouw Neeltje, kapit. *Kruisinga*, van St. Ubes naar Leith, is alhier lek binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 1 April. De buitenhaven is van ijs bevrijd, doch kunnen nog vele schepen wegens ijs in de binnenhaven niet uitzeilen. Slechts een paar bevrachtingen zijn gesloten: naar Grangemouth 19 sh., Folkestone 24 sh. per load balken.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 1sten tot en met den 7den April 1853 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 11 dochters; gehuwd 7 paren; overleden 9 ouden en 1 jonge.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 5 *April*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 6,25	Bl. Voer 38 ℔ f 2,75
Oude Bak 70 ℔ f 7,50	Veen 66 » » 6,10	2,80
N. Oml. 68 » » 6,86	» 68 » » 6,40	» 40 » » 2,90
» 70 » » 7,30	GERST.	Zw. Voer 38 » » 2,75
» 72 » » 7,80	Winter 54 ℔ f 4,70	» 40 » » 2,85
» Old. 68 » » 6,50	» 56 » » 5,00	» 42 » » 2,95
» » 70 » » 7,00	» 58 » » 5,30	BOONEN.
» » 72 » » 7,50	Zomer » »	Paardeb. f 5,50.75 f 6,10
» » » »	» » »	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Knobbe 60 » » 5,15	Gr. Gortp.m. f 8,25,50
O. Inl. 64 ℔ f 5,40	» 62 » » 5,45	Par. 100N. ℔ f 11,75 f 15
» » 66 » » 5,80	HAVER.	Old. Koolz.
» » 68 » » 6,20	Dikke 38 ℔ f 2,60	Oml. dito f 10,50,75
N. » 70 » » 6,60	» 40 » » 2,75	Oostfr. dito 10,75 f 11
» » » »	» 42 » » 2,90	f 11,30
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,05	G. Mosterdz. v. f 6 tot
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,10	» 46 » » 3,15	f 8
» » 66 » » 6,40	» 48 » » 3,25	Raapolie p. v. f 33
» » 68 » » 6,70	» 50 » » 3,40	Prijs der Boter.
	Bl. Voer 36 » » 2,65	Hooib., ½ ton f 15 a f 16
		Grasb. niet aan.

Heden was er een ruime aanvoer van meest alle granen. — Tarwe met weinig vraag en als genoteerd moeijelijk te verkoopen. — Rogge door schaarschheid 20 cent hooger verkocht. — Grijze Boekweit in een doen; Veen dito als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — Gerst tot iets lagere prijzen traag afgaande. — Dikke Haver als genoteerd verkocht; Voersoorten prijshoudend. — Beste Boonen voor de zaai wel te plaatsen. — Gort als voren. — In Koolzaad geene verandering.

ROTTERDAM, 4 *April*. Tarwe: Bij goeden aanvoer van N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging puike kwaliteit tot vorige prijzen van de hand, doch vonden de mindere en afwijkende soorten door weinig vraag ter verzending tot 10 a 20 cents lager slechts gedeeltelijk koopers; de beste van f 9,20 tot f 10,25; mindere van f 7,50 tot f 8,60; afwijkende van f 6,25 tot f 7,25; Poolsche bij gerijven; 135 ℔ puike O. witbonte f 345; 135 ℔ O. bonte dito f 315; Roode soorten bij uitlijting: 163 ℔ O. Hoogl. Kleefs. f 330; 162, 164, 165 ℔ N. dito f 310, f 320, f 325; 160, 162 ℔ N. Bovenl. Ris f 280, f 290; 158 ℔ N. Meursche f 278; 158 N. Bovenl. f 275, f 276. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams., 10 cents lager, f 6,30 a f 7,20; voorts 146 ℔ N. Frans. f 208; 145 ℔ Jar. dito f 195; 150 ℔ Taganrogsche f 200; 150 ℔ Galatz f 186; 147 ℔ O. Rijn f 200; 143 ℔ Arch. f 186, f 188; 142 ℔ dito f 185; 143 ℔ Windau f 213, en te Schiedam, 144 ℔ Coursche f 213; 148 ℔ Burgas f 202. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche Winter f 5 a f 5,50; dito Zomer f 4,80 a f 5,30. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,80 a f 4; dito Lange f 2,40 a f 3,50. — Boekweit hooger; op 140 ℔: N. Noordbrab. f 208, f 210, f 212; Bosend. f 210, f 215; fijne Fransche f 165; grove dito f 180, f 183, f 185, f 187, f 188. — Erwten: Zeeuws. Groene f 7,75 a f 9; Groote dito f 7,50 a f 10,50; dito Witte f 7,25 a f 8; Gelders. Graauwe f 11 a f 14. — Boonen, Zeeuws. en Walch. Witte f 9 a f 12; dito Bruine f 9 a f 13,50; dito Paardenboonen, slap, f 6 a f 6,30. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort 55 p. vl.; Overm. in zakken 55 p. vl.

AMSTERDAM, 4 *April*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche f 44 à 46, Kuinder f 42 à f 44, Kamper f 42 à f 44, Deventer f 34 à f 38, Zwolsche f 36 à f 40.

AMSTERDAM, 6 *April*. Tarwe en Rogge aan cons.; Tarwe: 128, 130 ℔ b. Poolsche f 312, f 324. — Rogge: 124 ℔ Pruiss. f 208 bij partij; 122 ℔ Odessa f 184. — Garst als voren; 114 ℔ jar. Fransche f 184. — Van Boekweit verkocht 118 ℔ Groot-Brab. f 220; 112 ℔ n. grove Fransche f 176.

Koolzaad in een doen, alleen Nov. ½ p. vl. lager; op 9 vat in April 56½ p. vl.; Sept. 58 p. vl.; Nov. 58½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 108, 109 ℔ Petersb. f 295; 108, 109 ℔ Egypt. f 295. — Raapolie dadelijk en op levering met weinig handel onveranderd; op 6/w. f 34; Vlieg. f 33; Mei f 32,50 a 75; Sept. f 33,50; Oct. f 33,75; Nov. en Dec. f 33,75 a f 34. — Lijnolie op 6/w. f 30,25; Vlieg. f 29,25. — Hennepolie op 6/w. f 38; Vlieg. f 37.

LONDEN, 1 *April*. De aanvoer van Boter gedurende de week bestond in: 4122 v. van Harlingen, 1078 v. dito van Hamburg, 3009 v. dito van Rotterdam, 379 v. dito van Ostende, 86 v. dito van Antwerpen; Vriesche 6 sh. lager; Holl. daarentegen door schrale aanvoeren van Iersche 2 sh. gestegen. De noteringen zijn: beste Vriesche 98 à 100 sh., surplus en 2de kwal. 86 à 96 sh.; beste Holl. 94 à 96 sh.; Kiel en Holsteinsche stoppel 92 à 96 sh.; beste Groninger 84 à 94 sh.; Emder en Leersche 88 à 90 sh., beste Zwolsche 94 à 98 sh.

Van den 4den. Van inl. Tarwe was niet veel aangevoerd; alle goede kwal. bedongen gemakkelijk de notering van l.l. Maandag, andere soorten tragelijk van de hand gaande. Vreemde van de Oostzee was tot de koersen van l.l. Maandag bij kleinigheden te koopen, maar die uit de Zwarte- en Middellandsche zee was iets meer verkrijgbaar. Garst goed gevraagd en wel zoo duur. Haver nagenoeg onveranderd. Boonen en Erwten souteneerden de notering der vorige week.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN. 5 *April*. Op de markt van heden was een aanzienlijk getal varkens aangebragt, doch de handel was nog traag. — De aanvoer van schapen en lammeren werd ook iets talrijker en tegen goede prijzen werd er eenige handel gedaan.

AMSTERDAM, 4 *April*. De aanvoer van vette runderen was flaauw, er werden verhandeld voor f 220, f 200 en f 180; melkkoeijen vlug van de hand voor f 120, f 100 en f 90; varkens voor f 50 en 48 cent ned. ℔; — aanvoer vette runderen 192, melkkoeijen 211 en varkens 207 stuks.

LONDEN, 4 *April*. De voorraad van vee was heden grooter dan gewoonlijk, voornamelijk van runderen. Er werd weinig gedaan, wijl de behoefte niet groot was. In Runderen ging weinig om, de prijzen waren laag, hoewel niet lager dan verleden Vrijdag. Schapen werden tot 2 d. lagere prijzen verkocht. Kalveren en Varkens werden omtrent tot de prijzen van Vrijdag gedaan.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 6 *April*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64½, 64⅝, 64½; Dito Dito 3 pCt. 77, 77⅛, 77; Dito Dito 4 pCt. 95$\frac{13}{16}$, 95⅞, 95$\frac{13}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 95¾; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 95½; Handelmaatschappij 4½ pCt. 123. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52¾. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 74. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pCt. 24⅝, 24$\frac{11}{16}$, 24$\frac{11}{16}$; Dito 3 pCt. 47⅞, 48; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43½, 43⅝, 43½; Coup. Bewijzen 8, 8⅛, 8¼, Amort. Schuld 5$\frac{13}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 41½, 41$\frac{11}{16}$, 41$\frac{11}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 39$\frac{7}{16}$, 39⅜, 39$\frac{9}{16}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅝; Cert. bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92$\frac{1}{16}$, Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 73⅜. — POLEN, Cert. 4 pCt. 87½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 81⅝, 81⅝; Dito 1852 5 pCt. 81⅝, 81$\frac{7}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 41¾, 42⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 41$\frac{13}{16}$, 42; Dito Nieuwe 5 pCt. 93⅝, 93½, 93$\frac{13}{16}$; Metall. La. B. 5 pCt. 93⅝, ½, $\frac{13}{16}$; N. Weener Loten v. 250 fl. 406; Amerik. Bank-Act. 5⅛; Dito Orig. 4¾, $\frac{1}{16}$; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100⅞; Braz. 5 pCt. 99¾; Dito 1843 5 pCt. 100½, 101, 101; Mexik. 27, ⅛, 27; Gren. 2½ pCt. 23¼; Dito Uitg. 11$\frac{9}{16}$, ⅝; Ecuador 4½, $\frac{9}{16}$; Venez. Uitg. 17½, ⅜; Grieken 5 pCt. 7⅜, $\frac{5}{16}$; Thes. Amst. 104⅞, 105.

De markt in Holl. fondsen heeft heden niets meldenswaardigs opgeleverd. Van Spaanscheleeningen, voornamelijk in Bewijzen-Coup., veel beweging. De koers derzelve heeft zich, ten gevolge van veelvuldige inkoopen, ½ pCt. sedert gisteren verbeterd. Alle overige soorten waren bijna onveranderd. Naar Oostenrijksche en Portug. was eenige meerdere vraag. Mexik. waren bij geanimeerde affaire prijshoudend.

Gren. Onbep. St. 2½ pCt. 23, $\frac{1}{16}$; Bl. Gr. Onb. St. 7⅝, ½; Ecuador Coup. 31¾, 32¼ e.; R. Gr. Coup. f $1\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Mexik. Onbep. St. 26$\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$; Sp. Fr. Uitg. 9⅝, $\frac{13}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¾, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64½; Spaansche 1 pCt. 24$\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 43½; Metall. 5 pCt. 81$\frac{9}{16}$ a ⅝; Dito 2½ pCt. 42$\frac{1}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** Bij de UITGEVERS dezer is nog ontvangen voor de **armen** op ***SCHOKLAND:*** van N. N. f 1,48½.

*** **VERGADERING** van de MEDESTICHTERS, LEDEN en BEGUNSTIGERS van ***NEDERLANDSCH METTRAY*** (door den Heer W. H. SURINGAR, bij *Zutphen*, ter opvoeding van arme jongens gesticht), op MAANDAG den 11den April 1853, des avonds te 8 uur, ten Huize van E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*.

VERSLAG van de STICHTING over 1852, bij monde van den Voorzitter der Afdeeling *Groningen*, Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

NB. Deze Vergadering staat open voor allen, die, ofschoon geene Leden of Begunstigers zijnde, belang in de verzorging van Armen stellen en daarom met deze stichting nader bekend wenschen te worden.

Namens het Bestuur:
W. DE SITTER,
Secretaris.

HOOGDUITSCHE OPERA.

Zaturdag den 9den April 1853.
No. 7 in het Abonnement:

DIE ZAUBERFLÖTE,

Groote Opera in 4 Bedrijven. Muzijk van MOZART.

Maandag den 11den April 1853.
No. 8 in het Abonnement:

JOHANN VON PARIS,

Komieke Opera in 3 Bedrijven. Muzijk van BOILDIEU.
Aanvang te 7 uur.

VOORSTELLING in de **GOOCHELKUNST** en **MIMIEK**, door **L. K. MAJU**, op MAANDAG den 11den April e.k., bij D. BAKKER, in de *Korenbeurs*. Aanvang te 8 uur.
ENTRÉE 49 Cents voor Heer en Dame. Overige Dames 25 Cents.

CONCERT

van **ADELAIDE WEINTHAL**, ***Cantatrice***, en **RICHARD HOL**, ***Pianist*** uit *Amsterdam*, op **Dingsdag den 12den April** (in plaats van op Maandag den 11den), in het CONCERTHUIS, in de Poelestraat. Aanvang te 7 uur. Entrée f 1—25, Heeren Studenten en Officieren f 0.75.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

C. STAR LICHTENVOORT
met
C. J. WIJCKERHELD BISDOM.

ARNHEM, 31 Maart 1853.

*** Getrouwd:

A. ARKEMA
met
GR. VAN GIFFEN.

GRONINGEN, 6 April 1853.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON G. TRIP, geliefde Echtgenoote van

Mr. **H. HOMAN.**

ROLDE, 2 April 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER GERRECHIEN MIEDENDORP, Echtgenoot van

W. DOMMERING.

GRONINGEN, 3 April 1853.

*** GRONINGEN, 4 April 1853. Heden beviel van eene DOCHTER S. F. VAN DE POL, Echtgenoot van

P. VAN WICHEREN, Hz.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON PAULINE DOORENBOS, Echtgenoot van

G. HEERES,
Pred.

ZUIDHORN, 4 April 1853.

*** ZWOLLE, [illegible] Heden beviel van eene *DOCHTER* Vrouw [illegible] SLOET TOT OLDHUIS—SPANDAW.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, M. CATS, geliefde Echtgenoot van

A. J. COHEN.

GRONINGEN, 6 April 1853.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** ASSEN, 6 April 1853. Heden beviel van eenen ZOON REINDINA RUIBINGH, geliefde Echtgenoot van

A. HESSEGA.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Z. BOON, geliefde Echtgenoot van

J. B. MULDER.

GRONINGEN, 7 April 1853.

*** Op den 31sten Maart 1853 is te *Leeuwarden* overleden, in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren, de Hoog Welgeboren Heer REGNERUS LIVIUS VAN WELDEREN Baron RENGERS.

Eenige kennisgeving.

*** OOSTERNIELAND, 1 April 1853. Heden werd ik in diepen rouw gedompeld door het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Wel Eerw. Zeer gel. Heer PIETER SCHELTES VAN GENNEP, *Predikant bij de Herv. Gem. van Oosternieland en Oldenzijl*, in den ouderdom van ruim 48 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 18 jaren.

Hoewel bitter bedroefd, troost mij echter de hoop des wederziens.

M. P. OFFERHAUS,
Wedw. P. S. VAN GENNEP.

N.B. Men gelieve deze algemeene tevens als *bijzondere* kennisgeving aan te nemen.

*** Het heeft den Algoeden God behaagd, heden morgen te 8 uur onzen geliefden Zoon JOANNIS ALBERTUS, door de gevolgen van een langdurig lijden, in den ouderdom van bijna 25 jaren, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen.

DEN HOORN, 3 April 1853.

J. COERTS.
A. R. COERTS, geb. TEN OEVER.

Deze dient zoo wel tot *bijzondere* als *algemeene* kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot A. HARMENS, in den ouderdom van 28 jaren, mij, na een huwelijk van 6 jaren, drie Kinderen nalatende.

HARLINGEN, 4 April 1853.

JAN FREERK FONTEIN.

*** Bitter bedroefd geef ik, langs dezen weg, aan Familie en Vrienden kennis van het onherstelbaar verlies van mijnen geliefden Echtgenoot K. H. BAKKER, oud 49 jaren, en van mijne geliefde jongste Zoons WILLEM, oud 18, en KLAAS, oud 13 jaren.

Den 15den October 1852 met de „*Jantina*" van *Elseneur* vertrokken, heb ik sedert niets van hen vernomen, zoodat ik tot de hartgrievende overtuiging moet komen, dat het Schip totaal is verongelukt en de bemanning haar graf in de golven zal hebben gevonden. Slechts één Kind is mij overgebleven, dat met mij de dierbaren beweent en met mij hen in de gewesten der onsterfelijkheid nastaart. De Heer, wiens doen altijd wijsheid en liefde is, leere mij stil en onderworpen berusten in Zijnen wil.

NIEUWE PEKELA, 6 April 1853.

J. ANDERSON,
Wedw. K. H. BAKKER.

*** Na lang tusschen hoop en vrees verkeerd te hebben, moet ik met innige droefheid van mij, zijne Broeders en Zuster, het overlijden berigten van mijnen geliefden jongsten Zoon JAKOB WIJKMEIJER, ruim 23 jaren oud, aan boord geweest op het Kofschip *Jantiena*, Kapt. K. H. BAKKER, van de *N. Pekela*, in October 1852 *Elseneur* gepasseerd en sedert er niets van vernomen.

WINSCHOTEN, 6 April 1853.

Wedw. **H. TEN BERGE.**

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 7 April 1853. Heden overleed alhier, ten gevolge eener hevige ziekte, onze geliefde oudste Zoon ALLARD JACOB, in den ouderdom van ruim 14 jaren.

Eenige kennisgeving.

J. MEIJER, *Predikant te Wolvega.*
L. MEIJER—HOLTHUIS.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK
VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,
uitgegeven onder toezigt van
***Mr.* A. OUDEMAN.**

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten, Besluiten en Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1200 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakformaat* en **f 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Bij **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, komt van de Pers:

DE ONVERMOEIDE SPEELMAKKER,

OF VOLLEDIGE VERZAMELING VAN NUTTIGE EN AANGENAME SPELEN, UITSPANNINGEN, LIGCHAAMSOEFENINGEN EN ANDERE BEZIGHEDEN,
zoowel in huis als in de opene lucht;

VOOR JONGENS EN MEISJES.

Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije
HOUTSNEE-FIGUREN.

Eenig in zijne soort mag dit Werkje genoemd worden, en onmisbaar tevens voor elk, die gezonde Ligchaamsbeweging en Oefening van den geest, in uren van uitspanning, van wakkere Jongens en Meisjes nuttig en aangenaam oordeelt. Aan dien deugdelijken inhoud gaat een bevallig uiterlijk gepaard, daar het geheel door vele kunstige Houtsneden is versierd. Zonder twijfel maakt deze **Speelmakker** dan ook het beste gezelschap uit, waarmede de jeugd zich kan inlaten. — Prijs f 3, en net **gebonden** f 3,40.

*** De DIRECTIE der ***LEYDSCHE HOUTGRAVEERSCHOOL*** heeft uitgegeven en verzonden, de Eerste Afdeeling van

CH. DELAUNAY'S

ALLEREERSTE GRONDEN DER PRACTISCHE EN THEORETISCHE

MECHANICA.

VRIJ GEVOLGD NAAR HET FRANSCH EN VERMEERDERD DOOR
F. A. T. DELPRAT,
KAPITEIN DER ARTILLERIE.

HOOFDINHOUD. Algemeene beschouwingen omtrent de beweging en de krachten; — de zamenstelling van deze. — Over het zwaartepunt. — Beschouwing omtrent het evenwigt van krachten op werktuigen aangebragt. — Beschouwing der werktuigen in den toestand van eenparige en niet-eenparige beweging. — Voortbrenging en wijziging der beweging door krachten. — Over de nuttige en schadelijke wederstanden. — Toepassing van het behandelde op eenige werktuigen (waarin de verschillende molens, muntpersen, uurwerken, enz. zeer uitvoerig voorkomen). — Algemeene beschouwingen omtrent het vervoer van lasten. — Algemeene opmerkingen omtrent de beweegkrachten. — Algemeene

...plireert het evenwigt en de beweging der ... Beschouwing der werktuigen tot het opheffen ...: watermolen, pompen, hydraulische pers, ...eus. — Over het water als beweegkracht: water... enz. — Beschouwing der werktuigen tot het be... van luchtsoorten: luchtpompen, enz. — Over den ...d als beweegkracht. — Over den stoom als beweegkracht: ...nrigting der stoomwerktuigen, Locomotieven, de Leeghwater, enz. — Over de electriciteit als beweegkracht.

*** De **VOOGDEN** van het ***ROODE** of **BURGER WEESHUIS*** herinneren, dat, ingevolge Publicatie van BURGEMEESTEREN, in dato den 15den Julij 1816, alle MANNELIJKE LEDEN van het HERVORMD KERKGENOOTSCHAP, wier Vaders het **REGT** op dit GESTICHT hebben, en verkiezen, dat REGT voor hunne, uit eenen in te ganen Echt geboren wordende KINDEREN te behouden, verpligt zijn, om, vóór het voltrekken van het Huwelijk, eene **RECOGNITIE** van **VIJFTIEN GULDENS** aan den BOEKHOUDER van het GESTICHT te voldoen; alsmede dat die MANNELIJKE LEDEN van het HERVORMD KERKGENOOTSCHAP, wier Vaders geen Regt op dit Gesticht hebben, en voor de Kinderen, welke hun geboren zullen worden, dit REGT begeeren te winnen, verpligt zullen zijn, zich hierover per REKEST bij BURGEMEESTER en WETHOUDEREN te adresseren, ten einde hun hetzelve worde verleend, onder voldoening van **ZESTIG GULDENS** voor diegenen, welke in deze Stad of derzelver Tafel geboren zijn, **VIJFENZEVENTIG GULDENS** voor hen, die buiten deze Stad en derzelver Tafel, doch in deze Provincie, en **HONDERD GULDENS** voor de zoodanigen, die elders buiten deze Provincie geboren zijn, zich hier ter stede met de woning nederzetten, mits het verkregen regt door inwoning onderhoudende.

De overtuiging van het groote belang van dit **REGT** maakt het de ondergeteekenden ten pligt, ieder belanghebbende voor verzuim in dezen te waarschuwen.

Namens de Voogden van het Roode of Burger Weeshuis:
J. OOMKENS, J.Zoon,
Boekhoudend Voogd.

*** **COMMISSARISSEN** belast met het beheer des **Kunstwegs** van ***Winschoten*** naar de ***Hanoversche Grenzen***, — zijn voornemens, in het openbaar, op de gebruikelijke wijze, uit te besteden:

1) Het **ONDERHOUD** des genoemden **KUNSTWEGS** met de daartoe behoorende **METSELen TIMMERWERKEN**, over het tijdvak **van den 1sten Mei 1853 tot den laatsten April 1854.**
2) De **LEVERANCIE** van **MATERIALEN** op gemelden **WEG**, in **twee afzonderlijke Perceelen.**

Deze Uitbesteding zal plaats vinden in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*, op **den 12den April aanstaande**, des namiddags te drie uur.

De Bestekken en Voorwaarden, volgens welke deze Uitbesteding zal plaats vinden, zullen, van af den 1sten April ter lezing liggen in de GEMEENTEHUIZEN van *Winschoten* en *Beerta*, en op die plaatsen binnen de Provincie, waar men gewoon is Bestekken van openbare Werken ter lezing te leggen, terwijl, des verlangende, men intusschen nadere inlichtingen kan erlangen bij den Opzigter A. VAN REES, te *Zuidbroek*, alsmede bij de BURGEMEESTERS van *Beerta* en *Winschoten*.

WINSCHOTEN, 30 Maart 1853.

Commissarissen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *Voorzitter.*
C. G. PLAAT, *Secretaris.*

*** **KERKVOOGDEN** der HERVORMDE GEMEENTE van *Haren* roepen bij deze op een' ieder, die, buiten de Kerkelijke Gemeente woonachtig, vermeent **EIGEN GRAVEN** in de KERK en op het KERKHOF te bezitten, om van dat bezit te doen blijken op **den 14den April** aanstaande, des voormiddags te elf uur, ten Huize van R. KOOPS, te *Haren*, op welk uur zij aldaar tot het INNEMEN van die OPGAAF aullen vaceren.

HAREN, 6 April 1853.

Kerkvoogden voornoemd:
R. DE SITTER.
L. RUMMERINK.
G. BOLHUIS.

NIEUWE DILIGENCEDIENST,
IN CORRESPONDENTIE MET DE
EMDER-LEERDER STOOMBOOTEN.

De ondergeteekende maakt bij deze aan het Reizend Publiek bekend, dat deze **DILIGENCEDIENST** een' aanvang zal nemen op **morgen, Zaturdag den 9den April,** des morgens te 9 uur, en zich vervolgens zal regelen naar de **dagelijksche Afvaart en Aankomst der Stoombooten**, betwelk door behoorlijke Vaarplannen **zal worden** bekend gemaakt. De Diligence zal telkens een **half uur** vóór het vertrek der Stoomboot te ***DELFZIJL*** aankomen, en eveneens een **half uur** na aankomst der boot van ***DELFZIJL*** naar ***GRONINGEN*** terugkeeren.

De prijs voor ieder Passagier is *f* 1,25.

Tusschenliggende Plaatsen per uur 25 Cents.

Het Bureau wordt gehouden te *Groningen* bij den Heer G. FRIGGE, in het Hotel *de Nieuwe Munster*, en te *Delfzijl* bij den Heer K. HAZENHOEK.

GRONINGEN, 8 April 1853.

A. DOOIJES,
Ondernemer.

Woensdag den 13den April

1853, des voormiddags te 10 uur, zal, voor de Behuizing laatst bewoond geweest door Mejufvrouw de Wedw. J. J. SCHEEPERS, in de Marktstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: een extra fraaije **INBOEDEL**, bestaande uit:

Een MAHONIEHOUTEN KABINET, DITO LINNENKAST, DITO SECRETAIRE en CHIFFONNIÈRES, CANAPÉ SPEELen RONDE TAFELS, PENANTTAFEL, fraaije groote SPIEGELS met VERGULDE LIJSTEN, MAHONIEHOUTEN STOELEN met ZWARTE ZITTINGS, EIKENHOUTEN BOEKENKASTEN, LEDEKANTEN en MANGEL, 2 PORSELEINEN TAFELSERVIEZEN, fraai PORSELEIN, waaronder een Stel **OOSTINDISCHE POTTEN**, KRISTAL, fraaije PENDULES en SCHILDERIJEN, KAGCHELS, KOPER-, TIN-, BLIK- en AARDEWERK, SMIRNASCHE, DOORNIKSCHE en andere KLEEDEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezien Maandag den 11den en Dingsdag den 12den April 1853, des namiddags van 2 tot 5 uur.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

Woensdag den 13den April

1853, des namiddags te 2 uur, zullen, voor en in de Behuizing van den Boekverkooper J. J. DOESBURG, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, publiek worden verkocht: eenige **fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN**, KOPER, TIN, BEDDEGOED, en hetgeen meer ten voorschijn zal worden gebragt.

Te bezien op Dingsdag bevorens van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 13den April 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize en ten verzoeke van de Erven G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime, voor korte jaren geheel nieuws en fraai vertimmerde **BEHUIZING** met grooten TUIN er achter en extra groote STALLING ter zijde, get. N. no. 54, zijnde een florisant ***LOGEMENT***, staande en gelegen westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, nabij de poort, te *Groningen*.

II. De VASTE en IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 5 Bunders best *Greenland*, gelegen aan den Korreweg te *Groningen*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 150—00; beide perceelen toebehoorende aan de Erven van wijlen G. T. TIESSEN.

Om te aanvaarden perceel I den 12den Mei 1853 en perceel II dadelijk na den Toeslag. Perceel I te bezien daags voor en op den verkoopdag des namiddags van 2—5 uur. — De betaling van den Koopprijs zal plaats hebben op den 1sten Nov. 1853 en den 1sten Mei 1854.

MORGEN NAMIDDAG

van 2—5 uur te bezien de **GOEDEREN**, welke MAANDAG den 11den April 1853, des morgens te 10 uur, voor de Bovenwoning bewoond door S. NOORDHOFF, in den Kromelleboog alhier, publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 11den dezer,

des namiddags van 2—5 uur, te **bezien de GOEDEREN**, welke op DINGSDAG s.k., des middags te 2 uur, ten Sterfhuize van de Weduwe F. A. DALLINGA, in den Verlaag, op de Rademarkt alhier, publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

MAANDAG en DINGSDAG

den 11den en 12den dezer, des namiddags van 2—6 uur, te bezien de aanzienlijke partij GLAS, PORSELEIN, AARDEWERK, KRISTAL en VERLAKT BLIKWERK, welke op WOENSDAG den 13den April e.k., des morgens te 10 uur en vervolgens, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat alhier, publiek zal worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 18den April

1853, zullen, voor en in het BOELHUIS in de GELKINGESTRAAT, publiek worden verkocht: eenige **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, benevens een kostelijk **VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN**; nader te detailleren.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van en op de Boerenplaats bewoond door H. BROUWERS, Landbouwer op *den Ham*, op WOENSDAG den 13den April 1853, des namiddags te 1 uur, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

4 PAARDEN, 8 stuks HORENVEE, 10 SCHAPEN, 1 KAPWAGEN, 2 CHAISEN, BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, AARDKARREN, verder BOERENBESLAG, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HOOI, STROO en den MEST, alsmede **HUISMEUBELEN.**

BOELDAG.

Op WOENSDAG den 13den April 1853, precies te een uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van BEREND KLAASSENS POST, te *Stedum*, van: 5 à 6 PAARDEN, (waaronder een mak Chaispaard, eene beste Voolde Merrie en een makke Kidde), 16 beste RUNDEREN, 20 SCHAPEN, KALVER, een vet VARKEN, HOOI en STROO, BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eenig MOBILIA, ENZ.

N.B. Koekhakken en Spelen om Geld zal op dezen Boeldag **niet** worden gedoogd.

J. H. GLAS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Weduwe en Erven wijlen den Landbouwer W. J. KONING, te *Adorp*, aan hunne Boerenplaats aldaar, op WOENSDAG en DONDERDAG den 13den en 14den April 1853, telkens des namiddags te 1 uur te beginnen, publiek, op gewoon krediet, verkoopen:

Een aanzienlijk **BOERENBESLAG**, als: 9 PAARDEN, 41 stuks oud en jong best RUNDVEE, 45 SCHAPEN, 5 VARKENS; verder een KAPWAGEN, CHAIS, DORSCHBLOK, VELDWAGENS, PLOEGEN, EGGEN, WIPKARREN, MELKGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen verder tot een kompleet Boerenbeslag behoort; benevens eene partij HOOI en STROO, en voorts: diverse HUISMOBILIA, KABINETTEN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, BEDDEGOEDEREN, KOPER-, TIN-, IJZER- en AARDEWERK, eene groote partij ROGGE- en WEITDAK en eene groote partij BALKHOUT.

H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 20sten April 1853, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke en ten Huize van O. K. NIEWEG, te *Harkstede*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

5 PAARDEN, waaronder 1 KIDDE, 24 HORENBEESTEN, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HOOI en STROO.

Mr. J. D. TRESLING.

KLEEDINGMAGAZIJN EN KLEERMAKERIJ VAN
J. B. MEDDENS.

Ontvangen: Eene groote sortering **LAKENS** en **BUKSKINS**, **MERBUXKINGS**, WIT PIKEE en ZIJDEN VESTEN. Opruiming van de nog voorhanden zijnde **WINTERPALETOTS** en **BROEKEN**.

ONTVANGEN:

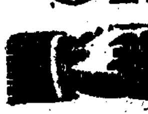

eene nieuwe sortering **PLATEN**, alle grootte, fijne **STAALGRAVURES**, geschikt voor **Cartonnering**; **TEEKENCAHIERS**, **PRENTEN**, enz.; **INKT** voor **Stalen Pennen**, die niet schimmelt noch dik wordt, bij

J. KOCH, Carolieweg.

Jac. Sauveur,

Strohoeden-Fabrikant,

in de Oude Ebbingestraat, lett. B no. 123, maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat bij hem de **nieuwe gegarneerde ZOMERMODELLEN** zijn aangekomen.

BIER- EN OESTERHUIS.

J. H. MULDER, gewoond hebbende aan de Groote Markt, in den Kelder onder de Behuizing van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, berigt, dat hij op heden zijne **BIER- en OESTERAFFAIRE** heeft overgeplaatst in de **Behuizing**, staande **Noordzijde in de Zwanenstraat**, lett. K. no. 47, alwaar bij die Affaire verder blijft uitoefenen. Ruim voorzien zijnde van beste **ENGELSCHE**, **BRABANDSCHE** en andere **BIEREN**, als: ALE, PORTER, LAMBIEK, FARO, BEIJERSCH, NIEUW LICHT, **AMSTERDAMSCH PRINSESSEBIER**, ZWOLSCH, enz., beveelt hij zich door deze minzaam bij zijne Begunstigers aan. — **Versche OESTERS** de 100 à *f* 3—00.

GRONINGEN, 8 April 1852.

Cichorei.

Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat de **PRIJS** van zijne **CICHOREI is verhoogd** met **EEN GULDEN** per **100 Nl. ponden.**

GRONINGEN, 7 April 1853.

J. PIETERS.

Alhier zijn gearriveerd

H. VAN TOL EN ZN.,

Boomkweekers te *Boskoop* (in *Zuidholland*), met eene lading **VRUCHT-** en **ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN**, alsmede **HEESTERGEWASSEN**. Adres bij J. KOOIJSTRA, in de Bloemstraat, of bij F. NIENHUIS, bij de Groote Spilsluizen te *Groningen*. Verder is ten allen tijde uit de **Kweekerij** van ons, in ***Groningen*** alles op aanvrage voor de Tuinen, enz. te bekomen.

Bij den Vleeschhouwer **R. GOSSCHALK**, **CINASAPPEL**, op de Nieuwstad, zal op MORGEN, ZATURDAG AVOND, den 9den dezer, worden geslagt: eene puik fijne, vette **JONGE KOE**, zonder weerga. Bij denzelven is het geheele jaar door best **RUNDVLEESCH** te bekomen. verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie.

Er wordt vermist,

sedert den 28sten Maart l.l.: eene **groote groene TROMMEL** met **zwarte strepjes** en voorzien van eene **Hangslot**, ... waarvan ... van waarde en vele andere kleinigheden, en is hoogst waarschijnlijk op den **weg** tusschen ***Assen*** en ***Groningen*** te zoek geraakt. Degene, die eenige inlichting omtrent de bedoelde Trommel weet te geven, of dezelve terugbezorgt aan het BUREAU dezer COURANT, zal op eene behoorlijke wijze worden BELOOND.

IEMAND, zijne bezigheden buiten 's Huis hebbende, zoekt bij fatsoenlijke Burgerlieden **KOST** en **INWONING**, mits VRIJE KAMER. Adres onder de letters A. R., aan den Boekverkooper C. P. MEIJER, bij de Akerk.

Er wordt een **APOTHEKERS WINKELBEDIENDE** gevraagd of **IEMAND** welke reeds eenigen tijd in eene ***APOTHEEK*** is werkzaam geweest. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

4 Timmerlieden.

Werk verlangende, vervoegen zich bij L. WICHERTS, Timmerman te *Kolham*.

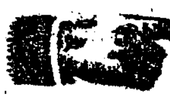

WORDT GEVRAAGD een **LEERLING** in eene **Koek- en Banketbakkerij**, niet beneden de vijftien jaren. Te bevragen bij H. DE VRIES, Commissionair in de Folkingestraat, te *Groningen*.

EEN VLUG EN BESCHEIDEN JONGELING,

van goed gedrag, die bekwaam is voor '***THUIS-, TUIN-*** en ***STALWERK***, kan, om daarvoor spoedig in Dienst te komen, zich *in persoon* aanmelden bij den Logementhouder

J. H. LEOPOLD, te *Groningen*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*.

MAART en APRIL 1853.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
27	764,08	763,69	765,23	-3,5	2,2	-0,7	0,86	0,64	0,80	Z.t.O.	Z.t.O.	Z.O.t.O.	helder	helder	helder
28	767,43	767,43	767,94	-2,4	2,7	0,0	0,78	0,57	0,80	Z.O.	Z.O.t.O.	»	”	»	”
29	767,58	766,69	766,09	-1,5	3,8	0,5	0,91	0,79	0,91		N.O.t.N.	N.N.O.	betrokken	betrokken	betrokken
30	763,11	760,78	759,11	0,1	7,2	2,5	0,85	0,71	0,89	O.t.N.	O.t.Z.	O.t.Z.	helder	helder	helder
31	757,67	757,86	756,84	0,9	10,4	6,0	0,82	0,66	0,75	O.t.Z.	O.Z.O.	O.Z.O.	”	”	”
1	750,11	747,86	748,28	5,1	7,3	5,7	0,90	0,99	0,94	Z.O.	Z.	Z.Z.W.	betrokken	betrokken	bewolkt
2	751,85	753,51	755,61	4,5	9,4	5,9	0,97	0,77	0,90	Z.W.t.Z.	W.Z.W.	Z.W.t.Z.	weinig bewolkt	bewolkt	»

Gemid. over de maand Maart: 760,72 — —0,5 — 0,78

Regen 22,7 strepen

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.